

Уводник

Вашингтон, 19. фебруара - После проглашења независности Косова у недељу, Републику Косово су признали председник Буш и четири највеће силе ЕУ: Француска, Немачка, Велика Британија и Италија. Резултат ће, по свему судећи, бити 46. легална суверена влада у Европи са 90 одсто муслиманског становништва. Много је мање јасно да ли је слаба, вечито зависна косовска државица - и немојте се заваравити, то ће бити неефикасна, слаба и сиромашна држава - у интересу Америке.

Одговор је не. Безакоње и тероризам ће вероватно завладати на Косову - где су распрострањени организовани криминал и корупција. Словенска огорченост, која потиче од суседне Србије и руског реваншизма, представља сигурну ствар. Колико год да Бушова администрација и европске владе подржавају независност, она ствара проблеме тамо где су стари проблеми "успавани".

Постоји само један потенцијално позитивни резултат независности Косова: извесна мера самоопредељења за људе који су дуго трпели репресију. Али у овом тренутку је питање да ли је независност прави начин да се то постигне. Имајући у виду недавну историју Косова, тешко је замислити да би независност могла проћи без озбиљног угрожавања америчких и европских интереса, бар краткорочно.

Будући да су тероризам и међународни криминал две највеће бриге Америке у овом региону, независност Косова сигурно не може повољно утицати ни на једну од њих. Остаци старе терористичке организације ОВК, која се бавила трговином дрогом и оружјем, и даље су активни. Многи од ученика организације повезане са Ал Каидом су активни и налазе се на утицајним положајима. ОВК је крајем 90-их година била једна од првих међународних терористичких организација повезаних са Ал Каидом. Западне обавештајне агенције су пре 10 и више година посматрале обучавање њених припадника у Ал Каидиним терористичким базама. Њени ветерани и симпатизери се сада налазе у влади, где ће стећи нови значај на Косову ослобођеном од Србије.

У том контексту би приче о томе да ће читав Балкан једног дана бити укључен у ЕУ требало да уплаше становнике ЕУ. Онда ће размислити о економији укључивања. Приход по глави становника на Косову 2004. године је износио мање од 3.000 долара.

Стопа незапослености је око 40 одсто. Страна помоћ износи отприлике једну трећину БДП. Укратко, Косово у овом тренутку не може само да се одржава, ни економски, ни војно. А можда никада неће ни моћи.

Компликације изван граница Косова се остварују, почев од озбиљнијег руског и српског отпора него што се очекивало. Србија је јуче формално уложила жалбу због слања мисије ЕУ на Косово, која је званично почела операције дан пре проглашења независности. Али руско ометање у Савету безбедности УН је врло могући други чин српског отпора. Сада Москва може лакше да оправда прогласе симпатије и подршке, или чак дипломатског признавања, сепаратистичких покрета у бившим совјетским сателитским државама, као што је Абхазија у Грузији. Као што су бивше америчке дипломате Џон Болтон, Лоренс Иглбергер и Питер Родман, противници независности Косова у овом тренутку, пре три недеље написали у "Вашингтон тајмсу": "Америка не би требало да изазива непотребну кризу у односима са Русијом".

Наравно, дугорочни разлог да се чудимо што је Америка подржала независност је чињеница да ће она морати да шаље своје војнике на Косово. Независност, у ствари, подразумева сталну зависност од НАТО и других страних снага, које ће тамо морати да остану вероватно деценијама. Тамо је од јесени послато око 1.500 америчких војника. Садашњи контингент ЕУ од 2.000 припадника показује да ће Косово још дуго морати да се обезбеђује. Али сада, када нема реципроцитета међу партнерима НАТО у Авганистану и када су америчке снаге преоптерећене у Ираку, Авганистану и другим деловима света, нико не треба да се клади да ће Европа истрајати читаву деценију. Независност ствара услове да се Америка нађе у ситуацији да буде позвана да сузбија хаос, у случају да неки будући европски лидери на Косову почну да се понашају као у Авганистану.